

Nu har arbetet med E4-korsningen startat!

År 2014 på hösten ser vår E4-korsning ut på detta sätt!
Bilden lånad från Trafikverkets hemsida om Ersnäskorsningen:
www.trafikverket.se/Privat/Projekt/Norrbotten/E4-Trafikplats-Ersnas

Vinterstämning

Snart är det dags för en riktig vinter med snö, och Julmarknad på Ralph Lundstengården!

Och julgranen på Torget ska åter finnas där och pryda sin plats med sitt ljus. Årets gran är skänkt av Tord Marklund.

Vår utsända från Sörbyarna

Som nog läsarna av Ersnäsbladet vet vid det här laget, har vår by tillsammans med Alvik och Antnäs kontakter med Novéant i Frankrike. (Se för övrigt notisen till höger.) Ungdomar runt om i Europa erbjuds möjligheten att tillbringa en tid i ett annat europeiskt land. Johanna Hietala från Alvik tog chansen efter det att information om denna möjlighet spritts till hushållen i de tre byarna. I mitten av september fanns hon på plats i Novéant. På sidan sex berättar hon om sitt franska liv.

KOMMANDE EVENEMANG

Julmarknad 24 nov

Ralph Lundstengården, i Stenladugården och på Logen. Lördag 24 november kl. 11-16.

Stämmningsfull miljö. Ett 30-tal utställare. Gårdens egen butik är välfylld med nyheter.

I restaurangen serveras risgrönsgröt och skinksmörgås, kaffe och hembakat bröd. Tomtarna bjuder på glögg i Kåtan.

Julbord på

Ralph Lundstengården

Den 5 december dukas årets första julbord upp. Mera info på nätet:
www.ralph-lundstengarden.com

Ersnäsrevyn 2013...

... håller sina föreställningar i Ankaret, Ersnäs, fr.o.m. 22 februari. Se annons på sidan 5.

På www.ersnas.se läser du det senaste, i t.ex. Kalendern och Anslagstavlan. Du är också välkommen med sådant som passar in där.

Inte för sent

Den 4 maj samlas ett antal ersnäsbor på Kallax för avresa till vår vänort Novéant i Frankrike. Den 11 maj är vi tillbaka. Vi bor hos värdfamiljer och vi kommer garanterat att bli mycket väl mottagna. Skulle Du känna Dig tveksam på grund av språket, glöm då den tveksamheten. Engelskan breder ut sig även i Frankrike och vi vet av erfarenhet att samvaron fungerar utmärkt även om engelskan är lite knackig. All information får Du genom att kontakta Elaine Blomqvist smejobb45@lulea.st tel 0920 310 52, mobil 076 645 1201. Det är också till henne Du anmäler dig.

Ordföranden har ordet

Nu ställer naturen om från sommar till vinter och det påverkar oss alla. För mig personligen så innebär det att gräsklippningen ersätts av snöskotning och elda kolgrillen övergår till att elda brasa i kaminen. Jag hoppas att det gråa sura regnvädret ersätts av ett torrt lite kallare och lagom intensivt snöväder så snart som möjligt.

Trots det tråkiga blöta vädret så rör det på sig i Ersnäs lite här och där och mer lär det bli. Vår Facebook-grupp "Ersnäs By" har varit ganska aktiv och vuxit under hösten. Består nu av 50 medlemmar som kan kommentera och läsa om vad som hänt och skall hända i Ersnäs och titta på vackra och trevliga bilder tagna i byn med omnejd. Vi har många duktiga och flitiga fotografer i byn - det är en sak som är säker. Alla är välkomna att bli med i gruppen och dela med sig av sina intressen och synpunkter. Ju fler vi blir ju bättre....

I veckan träffades representanter från Sörbyarna (Antnäs, Alvik, Klöverträsk, Kallax och Avan) och Luleå Kommun här i Ersnäs för att prata om frågor som berör oss alla. Vi hade även gäster från Hägnan och Civilförsvaret. Maria Lindström berättade att Hägnan (i Gammelstad) jobbar med ett projekt (tillsammans med Luleå Kommun) som innebär att dom vill dokumentera ockulta sägner och händelser från byarna runt Luleå. Så nu efterlyser vi personer i Ersnäs som har nåt att berätta om spöken, "hemska" händelser från förr i tiden, märkliga

platser där det händer konstiga saker och liknande. Har du nåt att berätta kan du kontakta mig eller någon annan från Byaföreningen.

Anders Nordlund från Civilförsvaret berättade om att vi - tillsammans med andra byar söder om staden - borde fundera på möjligheten att skaffa en hjärtstartare till byn. Syftet är förstås att vi skall kunna rädda liv om någon i byn råkar ut för allvarliga hjärtfel. Vi

kommer att utreda möjligheten att göra det.

Luleå kommun har etablerat en grupp som skall jobba med diverse arbeten som vi vill eller har tänkt genomföra ute i byarna. Hos oss skulle det kunna vara att röja sly vid Dåla-kajen, bygga ett utsiktstorn på Hemberget, flytta skyltställningen vid infarten och liknande. Har du någon ide om vad som skulle behöva åtgärdas så kan du höra av dig till mig eller någon annan i Byaföreningens styrelse. Tanken är att kunna skicka in våra förslag så snart som möjligt efter årsskiftet.

Vintern kommer absolut inte att bli en tid där Ersnäs går i ide utan tvärt om. I december lär dessutom jobbet med den efterlängttade planskilda korsningen startas upp med allt vad det innebär.

Avslutningsvis vill jag passa på att å Byaföreningens vägnar önska er alla God Jul och ett Gott Nytt År.

*Birger Johansson,
Ordförande i Ersnäs byaförening*

Familjenytt

Inflyttade

Ture och Anna-Lena Ljungkvist med barnen Anton och Maja har flyttat in på Vidmansvägen 7.

Avliden

Egil Andersson * 25/7 1955 † 5/9 2012

Ny bokningsansvarig...

...för byalokalen Ankaret. Numera bokar ni lokalen via Elaine Blomqvist, 0920-310 52, 076-645 12 01 eller smejob45@lulea.st

Klappjakten

Nästan lika traditionsenligt som vår klappjakt på räv, är också vädret just denna dag. Så även i år var det gråväder med ihållande regn och det var knappt ljus på hela dagen. Ett stort manfall på jägare blev det, 17 tappra jägare möttes upp vid skolan kl. 08.00 den 3 november.

Vi körde som vanligt fem drev och fick ändå uppleva lite av Ersnässkogens vilt. Flera av passjägarna höll på att bli översprungna av älgar, tror vi hade igång omkring 15 älgar under dagen. Vi såg även en del rådjur som nu åter har etablerat en fin stam i byns skogar och fält.

Räv då, ja vi hade en räv som var smart nog att fly undan där det inte fanns någon bössa i närheten. Annars låg nog rävarna i gryt för att slippa utsätta sig för vädrets makter denna dag.

Nästa år tar vi nya tag igen och hoppas att traditionen med dåligt väder uteblir. Vill tacka alla som ändå ställde upp från Norrbottens alla hörn. Synd att vi inte får se fler jägare från byn ställa upp på denna roliga och uppskattade jakttag.

Viltvårdsgruppen via Jonas Seger

En ros och ett stort Tack till Tommy Sundvall, Ersnäs, som har skänkt en kylskåp till bagarstugan.

Tack från Ersnäs Hembygdsförening.

gm Elaine Blomqvist

Four Seasons hunddagis

- Hunddagis
- Hundpensionat
- Hundtrim

Ersnäsvägen 25, 975 92 Luleå
Tel. 0920-310 50, 076-830 81 27
www.fourseasons-hunddagis.se

Lev längre - garanterat

"Snö! Lyckans ostar bor i de delar av landet där snötäcket ligger tjockt och vitt. En vinter utan snö är som tårta utan grädde."

Så formulerar sig en stockholmsboende och insiktsfull krönikör i Dagens Nyheter. Vi som finns på plats håller med, eller hur?

Ett sätt att avnjuta denna grädde är i skidspåret. Som alla åkare vet vid det här laget, har vi i vår by fina förutsättningar för att på det här sättet att hålla oss i form och därigenom förlänga livet.

Så snart snötäcket är tillräckligt tjockt, kan vi glädja oss åt spåret från Häschkurvan upp till Gläntan och sedan en runda vid foten av Hemberget. Sträckan för ett sådant varv blir 6,5 km och höjdskillnaden är 60 meter.

Idrottsföreningen har inhandlat en ny snöskoter, en Yamaha. Den ersätter den tidigare trotjänaren med sina 20 år på nacken. I Gläntan står en container som fungerar som skotergarage. Den tidigare boden blev för liten. Containern är för närvarande ingen skönhet. Den kommer till sommaren att målas och på det sättet bli mer tilltalande.

En ängel i hemtjänsten

Hemmets Journal har haft en tävling där de frågade "Känner du en ängel inom hemtjänsten". 300 nomineringar kom in, av dessa har det valts ut fem personer spritt över hela Sverige, och en bland de fem är Marie Lundström, 67 år. Den slutliga vinnaren tillkännages den 6 december.

Det är en svägerska till Marie som nominerade henne, "Hon tänker alltid på de gamla och ställer upp i ur och skur, även på fritiden", citat ur nomineringsbrevet. Marie tillägger, jag är väl inte mer ängel än någon annan, det finns ju änglar inom alla yrken.

Men Marie tycker att det är en ynnest att få jobba med gamla människor och fortsätter, man får så mycket tillbaka, de gamla bär ju på så mycket kunskap om livet och hur de har kämpat när det var tunga jobb och ont om pengar, för att få mat på bordet. Vidare tycker Marie att yrket har förändrats under åren. Nu är det alltid ont om tid, och det ställs mera krav på oss som jobbar. Det har inte blivit bättre, förr lagades mat och dukades fint, men nu kommer maten färdig i formar och värms i mikron, sen är den inte alltid till belåtenhet. Matstunden är ju trots allt dagens höjdpunkt. Marie fortsätter, det är ju inget jobb som lockar yngre, bl.a. för att det är för låga löner och mycket obekvämt arbetstid. Marie är bekymrad, vem ska

ta hand om henne när hon inte orkar längre ...

Nu när Marie har fyllt 67 år jobbar hon som timanställd, när kommunen ringer. Maries f.d. vårdtagare tycker att det är bra att hon blivit pensionär "på riktigt", då kan hon komma oftare och hälsa på...

Om du vinner priset på 50000 kr, vad ska du göra då? Marie har sex barn varav ena dottern bor i Israel, där hon har familj. Marie har barnbarn också, så pengarna skulle komma väl till pass.

Ersnäs IF informerar

Ytterligare en säsong i fyran.

Efter en väl genomförd fotbollssäsong så bärgade EIF en slutlig 5:e plats i div. 4:a södra, lagets bästa resultat på 10 år. Tränare för detta stjärnspäckade gäng har varit Håkan Johansson och Magnus Jatko. Tyvärr så lämnar Magnus oss efter det här året för nya utmaningar i den stora fotbollsvärlden. EIF fotboll vill härmed passa på att tacka alla som gör det möjligt för oss att bedriva fotboll, ingen nämnd och ingen glömd. Väl mött till nästa säsong på Arena Pålbacka för nya fotbollsfester.cdv

Supportlotteriet

Dragning på supporterlotteriet kommer att ske 13/12. Försäljningen pågår för fullt just nu. Om vi missat att besöka just dig hör av ER till EIF om ni vill köpa en lott, pris kr 100.

Ny plats för Majbrasan 2013?

Eftersom bygget av nya E4-korsningen tagit fart så behöver EIF få in tips på en ny bra plats där vi kan arrangera 2013 års Valborgsmäsofirande.

En pubkväll?!

EIF planerar en pubkväll lördag 2 februari 2013 i Ankaret, men i skrivande stund är detta preliminärt.

Barnteater med Lule Stassteater.

Söndagen den 7 oktober var det gratis barnteater i Ankaret för tredje året i följd. Detta år spelade Lule stassteater föreställningen Kackelirackel för ca 50 st hängivna barn plus föräldrar. Efter föreställningen bjöds det på varmkorv i skolans matsal (tack för lånet av matsalen Rose-Marie) samt fikaförsäljning av en skolklass från Ersnässkolan.

Arrangören Ersnäs IF för dom två sista åren (Ersnäs amatörteater första året) vill tacka alla barn och föräldrar för god uppslutning till arrangemanget.

Ett tack!

EIF vill passa på att tacka alla som bidragit till vår skrotinsamling som blev en succé med ca 23 ton insamlat skrot.

ERSNÄSBLADET utges av Ersnäs byaförening och är öppet för alla (föreningar, företag och enskilda) med anknäring till byn och utkommer med fyra nummer per år. Manusstopp under 2013 är 14 jan, 13 maj, 12 aug och 4 nov och utdelning fredag 2 veckor efteråt.

I redaktionen:

Sven Persson, 311 80 med E-postadr persson.sven@telia.com

Krister Öhman, 312 59 med E-postadr krister@krivision.se

Bo Axhammar, 311 04 med E-postadr bo.axhammar@arcticview.se

Elaine Blomqvist, 310 52 med E-post smejib45@lulea.st

Karolina Svärd, 312 13, med E-post svrd.karolina@gmail.com

Våra två "sidor"

Ersnäs har en egen hemsida, www.ersnas.se men vi finns naturligtvis även med på kommunens byasidor med adressen www.byar.lulea.se och välj Ersnäs.

Ersnäsbladet finns att läsa/hämta från byns hemsida www.ersnas.se Där ser du bilderna i färg och där finns även tidigare nummer.

Familjen Ljungkvist flyttar in på Vidmansvägen 7

Ersnäsbladet kommer förbi hos familjen Ljungkvist första kvällen i november när dimman står tjock i byn. Med risk för att bli tagna för Halloweenspöken kliver vi in i huset. Vid vårt besök är två familjemedlemmar hemma; det är mamma Anna-Lena och dottern Maja som donar bland flyttkartongerna. Pappa Ture och sonen Anton har inte ännu flyttat in utan ansluter lite senare.

I gårdens stall står familjens tre hästar som nu delar samma adress som sina ägare. Hästarna har tidigare bott hos Tomas och Linda i byn så Ersnäs är ingen obekant plats för familjen. Ljungkvistarna har varit bosatta på Bergviken och man kan gissa att det

är skönt att vara nära sina fyrfota vänner och slippa köra emellan. I mitten av november räknar familjen med att vara fullständigt inflyttade på sin nya adress i Ersnäs.

Anna-Lena är från Piteå och jobbar som husmor i Kyrkans Hus. Ture kommer från Leipijärvi och jobbar som

spårsvetsare för Infranord. Maja går i nian och Anton i tvåan på livsmedelsprogrammet och vill bli kock. Det lär inte saknas god mat på Vidmansvägen 7 i alla fall...

Redaktionen önskar familjen Ljungkvist välkomna till byn!

Expansion

2009 såg ett nytt företag i Ersnäs dagens ljus: Däckgiganten med Peter Wåhlstedt som grundare och med adress Lejanvägen. Ambitionen var att nå kunder i Sörbyarna. Nu visade det sig ganska per omgående att kunderna också kom från mer avlägsna platser. En viktig förklaring till detta var www.dackgiganten.nu

Verksamheten växte. Lokalen på Lejanvägen blev för trång. Lyckligtvis visade det sig att det på Klubbvägen i trakterna av fotbollsarenan fanns en lämplig lokal. På sensommaren i år skedde flytten. Ersnäsbladet kunde vid sitt besök konstatera att företagaren Peter redan är varm i kläderna. Företaget fungerar utmärkt på den nya platsen och kunderna har inte några problem att hitta dit.

Bagarstugebesök i Ersnäs

Ett par unga kvinnor från Iran, nu bosatta i Umeå, gjord under sensommaren ett studiebesök i Ersnäs. Här kommer deras rapport. Besök www.loredoor.se får Du veta mer.

Bagarstugan står på den plats där föregångaren brukade stå och bär delar av dess anor. Elden sprakar i ugnen när vi hälsar på. Vanja och Hilding Lindbäck är i full färd med att kavla och grädda. Ibland stannar de upp lite för att berätta. Berättelser om den tiden då kvarnen i Ale var i bruk och de gånger det fordrades övernattning när kön till kvarnen slingrade sig lång. Den tiden då bakukvinn' kom till bagarstugan och stöpte och bakade dagen ut. De sista bakukvinnornas era rann ut någon gång under 60-talet.

Vanja och Hilding håller baktraditionen vid liv, även om de inte bakar

på kornmjöl såsom det brukade göras förr. Paret Lindbäck är surdegsentusiaster och har gjort sin deg med surdeg på grovt rågmjöl. I likhet med den gamla bakseden, bakar de varje höst och vår, mjukkakor, tunnbröd och klädda; ett mjukare, tunnare och större tunnbröd som äts med surströmmingen. Och enligt nyare seder blir det också en hel del pizzabakande.

När alla mjukkakor gräddats färdigt, grillar Vanja strömming i ugnen. Den ska ner i filen tillsammans med tunnbrödssmulor och lite socker. Detta kulinariska underverk kallas för smulnede som var vanligt förekommande förut. Ett tillskott till vår lista över Norrlands svunna menyer och sedan med en nygräddad mjukkaka var, lämnar vi den återuppresta bagarstugan i Ersnäs.

Foto Elmira Zadissa. Text LoreDoor.

Sittande tipspromenad

Besvara de fyra frågorna. Sänd resultatet till persson.sven@telia.com eller lägg det i brevlådan Tranmyrv 29. Glöm inte ange avsändare! Bland de, som har fyra rätt, lottas ut ett pris nämligen en gåvoprenumeration på Ersnäsbladet under ett år till en utsocknes boende.

Fråga 1. Vilken är höjdskillnaden mellan Häaschkurvan och Hembergets topp:

- 1 32 meter
- x 60 meter
- 2 43 meter

Fråga 2. Den plats där Ersnäs ligger har under årtusenden varit täckt av vatten. Hur stort var som mest detta vattendjup?

- 1 125 meter
- x 220 meter
- 3 425 meter

Fråga 3. Dödstraffets avskaffande i Sveriges civila lagstiftning.

- 1 1870
- x 1782
- 2 1921

Fråga 4. I vilken division spelar Ersnäs fotbollslag kommande säsong.

- 1 Division 3
- x Division 4
- 2 Division 5

Nytt banrekord på HemBergsUtmaningen

Istrålande väder genomförde Ersnäs IF den tredje HemBergsUtmaningen. Tävlningen samlade i år 96 deltagare, nytt deltagarrekord.

Damelitklassen vanns av Nina Lintzen, Morjärvs SK, efter att ha dragit ifrån Elisabeth Clausen på den sista kilometern. Nina vann på utmärkta tiden 27:01, vilket innebar att hon satte nytt banrekord, 31 sekunder under Anna Nordins rekord från 2010.

Herrklassen vanns för andra året i rad av Mikael Andersson, Sävast Ski Team, på tiden 24:40, även tvåan var samma som förra året, Henrik Lundholm.

Damer 45 vanns av Anita Martinell, Lulekamraterna, på tiden 35:05, Herrklassen 45 vanns av Christer

Edlund, Lulekamraterna, som trots en tappad sko halvvägs sprang på utmärkta 27:53.

Motionsklassen samlade hela 37 deltagare, noterbart är att hela Ersnäs IF:s fotbollslag sprang banan. John Fabricius var inte bara snabbast i fotbollslaget utan även snabbaste motionären på tiden 29:18.

Snabbaste bybon blev inte helt otippat Anders Olsson på tiden 29:40, dock endast 8 sekunder före 14-åriga Linus Bäckström.

Linus yngre broder Isak blev snabbaste löparen på 2 500 m med tiden 11:20 endast 3 sekunder snabbare än Hanna Lundberg, Luleå Gjutaren.

Björn Samuelsson

Passageraren frågar busschauffören:

- Hur kommer man fortast till sjukhuset.
- Hoppa av i kurvan där framme.
- Jasså, stannar du där?
- Nej, men då kör dom dig dit.

Ett bekymmer mindre

Många av oss har närstående eller bekanta som inte bor i Ersnäs men som har intresse av vad som händer i vår by. Julklappar räcker ibland länge. Andra gånger är det en gåva för stunden. Här kommer ett förslag som räcker ett helt år i alla fall: en årsprenumeration på Ersnäsbladet. Och enkelt är det. Och billigt. Meddela gåvomottagarens adress till persson.sven@telia.com och betala in 100 kronor (självkostnadspris) på Byaföreningens Plusgirokonto 80 98 75-8. Glöm då inte att ange avsändaren och att det gäller en årsprenumeration på Ersnäsbladet.

Ros till kommunen

Det lönar sig att framföra synpunkter till aktörerna i Stadshuset. Här två exempel.

Målarfärgen på pensionärlägenheterna nära skolan började att flagna. Byaföreningen skrev till Lulebo och påtalade saken. Kvarnarna malde ingalunda långsamt. Efter en tid fanns en målarfirma på plats och fräschade upp exteriörerna.

Tranmyrvägens båda gatuskyltar levde att sorgligt liv. Den ena slokade och hängde på trekvartern, den andra hade försvunnit in i vegetationen. En bybo sänder ett mejl till gatukontoret. Och vips. Ganska snart hade den ena skylten fått upprättelse och i det andra fallet hade en helt ny stolpe med skylt monterats upp på synlig plats.

Vi gläder oss åt vardagens små begivenheter.

Ersnäs Revyn 2013

**back
on
track**

Under ytan

**Ersnäs Skola
Premiär 22 februari**

Spelas 22, 23, 24 februari
samt 1, 2, 3, 8, 9, 10 mars, kl 19
Biljettsläpp 30 nov, Boka på Ticnet.se
eller Ticnet-ombud (t ex Kulturens Hus)
I revypauserna serveras kaffe, öl och vin

Revybuffé serveras på Ralph Lundstengården.
Boka på 070-393 25 53

Profilen och EIF

Nya grepp. I fortsättningen kommer vi att i varje nummer av EB presentera en bybo som läsekretsen på det sättet får lära känna lite närmare. Hör gärna av er till redaktionen med förslag på "intervjuoffer". Först ut är Erik Westerberg.

EB: Just fyllda 40. Redaktionen gratulerar. Du bär Dina 192 cm med den åran.

EW: Tackar för uppmärksamheten.

EB: Vem är Du förutom att vara jubilar?

EW: Jag är uppvuxen här i byn i en företagarefamilj. Efter skolan blev det också ganska snart transportsektorn som kom att gälla för min del. Mitt yrkesverksamma liv har jag nämligen ägnat familjens företag Ersnäs Taxi med undantag för de perioder då jag levt på annat håll. Detta företag grundades av mina morföräldrar och kan för övrigt i år fira sitt 70-årsjubileum. Då jag säger att jag levt på annat håll, handlade det om ett par fjärran platser nämligen Malmö och London. Det var lärorikt och jag trivdes gott, särskilt i Malmö. Men nu är jag åter där livet började och jag längtar inte ens in till det brusande livet i kommunens centrum, in till stan.

EB: Alla i byn känner nog inte till att Du är den som i sista hand hindrar motståndarna att bli framgångsrika.

Du är målvakt i byns stolta fotbollslag.

EW: Det stämmer. Redan som knatte i åttaårsåldern agerade jag mellan stolparna. Det tänker jag fortsätta med ytterligare några år om det går som jag har tänkt.

EB: Vilken är en målvakts viktigaste egenskap?

EW: Att befinna sig på rätt plats då skottet kommer. Detta förutsätter att

kunna förutspå motspelarnas rörelser och att ha ett effektivt samarbete med det egna försvaret.

EB: Vilket är Ditt stoltaste fotbollsminne?

EW: Det är då vi slår Alvik. Detta hände senast för tolv år sedan då båda lagen spelade i division IV. Nu har vi gått skilda vägar. Vi är kvar i fyran medan Alvik har gått upp i division II.

EB: Berätta om någon händelse som Du speciellt kommer ihåg från Din uppväxt här i Ersnäs.

EW: Ett stort mål för en tonåring, åtminstone för min del, det var att "fylla moppe". Då skulle jag bli motorburen och komma närmare vuxenvärlden. Så blev det också. Nästan! Saken var den att mitt exemplar inte så sällan strejkade. Ofta dröjde det ett bra tag innan moppen på nytt fungerade. Därför fick jag ofta nöja mig med cykeln trots uppnådd moppeålder. En tröst var i alla fall att min bästa kompis, Magnus Öberg, befann sig i samma situation.

EB: Vi avslutar med fem snabba:

Palt eller surströmming? Palt.

Skidor eller skoter? Skoter.

Dubb- eller dubbfria vinterdäck? Dubbdäck

Tyskland eller England i fotboll? England.

Ishockey eller fotboll? Ishockey

Rapport från Novéant

Ost och baguette. Det var mina fördomar om fransmän, men inte kunde jag tro att det skulle stämma så väl som det gör... De köper sina baguetter i den lokala brödhandeln, som finns även i en liten by. De promenerar gatorna fram med sin baguette i hand, precis som man föreställt sig en fransman.

Varje måltid tar sin tid. Det är ofta en förrätt, huvudrätt, ost och efterrätt. Inte bara till middagen, utan även till lunchen är det uppbyggt på detta sätt. Till efterrätt äts ofta en liten yoghurt eller en chokladmousse. Middagen äts väldigt sent i Frankrike. De som äter tidigast äter vid 7-tiden men andra äter vid 8-9-tiden på kvällen.

Den mest speciella upplevelsen i Frankrike är nog ändå hur de hälsar på varandra. Här hälsar man genom kindpussar. Även om man aldrig har träffat personen förr. Det tar sin tid när man träffar nya personer eftersom alla måste hälsa på alla. Även om man bara passerar förbi en grupp med personer som några känner så ska alla hälsa på alla. Samma sak när man säger hej då. Det tar sin tid. Jag tror man måste uppleva det för att exakt

Mosel slingrar sig förbi Novéant

förstå det. Jag var nyligen på en stor fest där vi firade några som fyllde 30 och 60 år. Det började halv 8 på kvällen och det var kring hundra personer bjudna så det tog tid innan alla hade hälsat på alla. Sedan var det socialisering och småprat till 22-tiden och först efter 22 var det dags att sätta sig ner och äta middagen. Efterrätten serverades 2 på natten..! Sedan när man lämnar festen måste man säga hej då till varenda person igen. Annars räknas det som ohöfsligt.

Livet i Frankrike är lite annorlunda men jag trivs bra här. Jag arbetar med skolan. Till lunchen promenerar jag med ett tjugotal barn till en matsal där vi äter lunch. Resten av barnen äter lunch antingen hemma eller hos

deras dagmamma. På eftermiddagen arbetar jag på ett fritids från och med att barnen slutar skolan klockan 4 till halv 7. På fritidset underhåller jag barnen med lekar, spel och böcker. Jag hjälper även barnen med deras läxor som de har mycket av.

Jag gjorde helt rätt val att komma hit till Novéant i Frankrike. Jag tror att jag kommer sakna Frankrike när jag far hem och hade gärna stannat längre än bara 4 månader..

Om du någonsin får möjligheten att resa och bo i ett annat land, låt inte chansen slippa undan, ta den och du ska se att du får upplevelser för livet!

Johanna Hietala

En mystisk ersnäsare

De flesta i Ersnäs har väl sett skylten som står vid Klubbvägen där den planskilda korsningen nu ska byggas. Ersnäsbaronen står det bl a på denna skylt. Vem var nu den personen?

Claes Samuel Lybecker föddes 1763 i Torsåker norr om Stockholm och dog 1850 i Ersnäs. Lybeckersläkten var ursprungligen från Tyskland och ätten adlades 1650. Clas Samuel var bl.a. generalvagnmästare (en militär titel) och "bevistade affären vid Ratan". Han erhöll 1817 fullmakt att vara kapten i armén. Han var tullombudsman i Västerbotten mellan 1817 och 1827. Under vistelse på Selets bruk träffade han Brita Maria Häggström från Bjursträsk. Hon blev hans tredje hustru när de 1818 gifte sig i Lövångers kyrka. Hon ska ha varit den vackraste

kvinna som gått in genom Lövångers kyrkportar.

Brita Marias systerdotter, Greta Malena, växte upp hos paret Lybecker. Greta Malena kom att bli undertecknads morfars mor.

Det har sagts att Lybecker "vär begrivi in fämn fra tjörka o in fämn fra ingången" (var begravnen en famn från kyrkan och en famn från ingången).

Baronen var egen på många sätt. Ett rykte som gjorde honom än intressantare var att han skulle ha varit inblandad i mordet på Gustav III. Några belegg för att det var så torde vi knappast träffa på. Den "baron L", som nämns i sammanhanget, är troligen brodern Carl Bleckert.

Claes Samuel efterlämnade en del dagboksanteckningar. Den som är intresserad kan med fördel läsa August Nordströms häfte "Ersnäsbaronen". Det finns troligen på biblioteket och ibland går det att hitta gamla publikationer på något antikvariat (<http://www.antikvariat.net/>). Den här skriften är mycket läsvärd.

Leif Lundström

Claes Samuel Lybecker

En ordförande har ordet

Mitt namn är Helena Strandberg och jag är ordförande i Ersnäs Hembygdsförening sedan 2010. Under åren 1991-2003 deltog jag också i styrelsearbetet i föreningen, då som kassör.

Jag kan inte räkna mig som vare sig nyinflyttad eller ur-ersnäsare då jag flyttade till byn 1988. Detta är något jag trivs mycket bra med och det uppfyller också mitt krav på att från hemmet kunna se Måttsundsberget. Detta kunde jag från mitt barndomshem i Gammelstad och det går också utmärkt från Ersnäsvägen.

Måttsundsberget är också något jag gärna besöker på vintern, det är en förmån för oss Ersnäsare att ha kommunens bästa slalombacke på bekvämt avstånd. Elljusspåret med sin fina belysning vill jag också slå ett slag för. Vi har ofta klagat på vägbelysningen här i byn men på elljusspåret trycker jag bara på en knapp och tänder många fina lampor bara för mig. Den mörka hösten är en bra tid att utnyttja spåret med sin fina belysning. På vintern har vi fina skidspår, jag kan börja min skidtur nästan hemma på gården.

Helena Strandberg

Till vardags jobbar jag på Lantmäteriet i Luleå och ser därför fram mot vår nya planfria korsning som snart är här. Att passera E4 är riskabelt, speciellt i höstmörkret, både för fotgängare och bilist.

Utöver utförsåkingen sysselsätter jag mig gärna med hus och trädgård. I växthuset skördas varje år tomater,

squash och gurka till stor glädje för familjen. Tycker också mycket om att dansa och har förmånen att får träna bugg för en av Norrbottens bästa tränare, av en händelse sker detta så nära som i Norrfjärden. Som ni märker av denna krönika är Ersnäs väldigt centralt och bra.

De aktiviteter som vi tillsammans ordnar i Hembygdsföreningen brukar vara mycket välbesökta och uppskattade. Det glädjer mig mycket att träffa er alla på våra traditionsenliga paltmiddagar och suströmmingskalas. Ankarret brukar vara fullt av glada Ersnäsare vid dessa tillfällen. Mat och lotter har strykande åtgång men en och annan historia förmedlas nog också vid bordet.

Den stora utmaningen för alla föreningar i byn är att utöka det gemensamma medlemsantalet. Just nu är bara hälften av hushållen medlemmar i Ersnäs föreningar. Tillsammans kan vi påverka, den planfria korsningen är till exempel ett resultat av engagerade människors långvariga arbete i byn.

Helena Strandberg

Företagare i byn

Ersnäsbladet besökte Norrbottens Maskin AB i Ersnäs, ett väletablerat företag som funnits många år i Ersnäs. Redan hösten 1993 köptes lokalen och företaget registrerades och verksamheten startade strax därefter. Maskinprogrammet tillgodoser en mängd olika kundkategorier som t.ex. entreprenörer, kommuner, fastighetsbolag, golfbanor, lant- och skogsindustrin samt vanliga villaägare.

Claes Årbro är VD och säljare i företaget som har fem anställda. Sedan sex år tillbaka är Claes bosatt på Kammen i Ersnäs.

De flesta av deras kunder på nya maskiner kommer från Norrbotten, men begagnade maskiner säljs över hela Sverige, även till våra grannländer.

Under åren har företaget byggts ut, en granntomt har köpts in så uppställningsplanen blev dubbelt så stor. År 2007 byggdes en ny verkstad på 275 m² och i år en skog- och trädgårds-

Claes Årbro vid "spakarna"

butik på 65 m². Framtidsplanerna är att fortsätta att vidareutveckla företaget för att ytterligare stärka möjligheterna att serva maskinkunderna i alla storlekar och skapa resurser att klara framtidens krav i alla avseenden.

Gå in på www.nmab.se, där finns en hel del att titta på och läsa mera om företaget.

Efter ett tag gör sig tiden påmind, klockan på väggen slår fjorton, påminner om att det är dax att avsluta. Redaktören för Ersnäsbladet tackar för den trevliga pratstunden.

Portugal - inte bara fotboll

Gatans parlament i form av fredliga pensionärer. En faller något utanför ramen. Gissa vem!

I ena änden av Europa finns vi. I den andra finns Portugal. Förmodligen är vi lika okända i Portugal som Portugal är okänt hos oss. Här några intryck från ett besök nyligen.

Vänligheten. Vi har svårt att hitta vårt inbokade hotell i Setúbal, kliver ur hyrbilen för att med hjälp av en enkel karta försöka orientera oss. En dam på tredje våningens balkong uppmärksammar vår situation och jag förklarar vårt problem. Men inte heller hon känner till den adress vi anger. Efter

en stund vet hon bättre och ger oss anvisningar. Hon hade skickat in dottern till datorns internet och googlat fram informationen.

Politiken. Portugal frigjorde sig 1974 från en diktatur (Salazar). Men politikerna har inte lyckats skaffa sig något förtroende hos medborgarna. Det är vanlig uppfattning att politiker inte tillhör de ärligaste av människor. Våra politiska företrädare klarar sig bra i den konkurrensen utan att vi för den skull ska förhäva oss.

Krisen. Till skillnad från Grekland ver-

kar det som att Portugal börjar få ordning på sina affärer. Internationella Valutafonden ger landet beröm.

Musiken. Det finns en unik portugisisk musikgenre som heter fado. Skulle vi på något sätt göra en svensk jämförelse ligger Dan Andersson närmast. I lissabonområdet finns det en radiokanal som spelar fado dygnet runt. Även i svensk radio spelas det dygnet runt med då handlar det om anglosaxisk popmusik medan vår eget musikarv ligger ljusårs avstånd från att platsa.

Sven Persson